

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๓๓/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมือง
ศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามี
เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับ
เลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๖๗ ประกอบ
มาตรา ๑๘๘

ศาลมีคำสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณากรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับแล้ว ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดี โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณา ครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ต่อมาผู้ร้องส่งหนังสือ ๒ ฉบับ แจ้งให้ ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยฉบับแรกส่งไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และฉบับที่สองส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าไม่มีผู้รับหนังสือทั้งสองฉบับ โดยฉบับ

แรกไปรษณีย์ส่งคืนโดยแจ้งว่าไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา โดยส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น แต่ไม่มีผู้รับหนังสือโดยไปรษณีย์แจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่เช่นเดิม ต่อมาผู้ร้องส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ปรากฏว่าไม่มีผู้รับหนังสือ ไปรษณีย์แจ้งว่านำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำจ่าย

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาอย่ามั่วหาไปถึง
หน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง
แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน
กำหนด จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบตามกฎหมาย อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินผู้ใช้อำนาจของรัฐ ทั้ง
ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อ
ผู้ร้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหา ยังคงเพิกเฉย ตามพฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีเจตนาไม่แสดง
ที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา มีผลให้
ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม
และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามี
เจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
ศาลาลอย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.
๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ อีกด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางพนมวรรณ ทองวิฑูโกมลย์

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันทนิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล และได้ออกหมายจับแล้วแต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหา

ให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยปฏิญาณตนต่อที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองศิลาเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือไปยังที่อยู่ตามฐานข้อมูลทางทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าไม่สามารถส่งได้ ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา

ตามกำหนดนัด ผู้ร้องจึงส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาไปให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ไม่สามารถส่งได้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ร้องไม่ได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาคืน จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๘ วรรคสาม

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา และเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ มาแล้ว ย่อมทราบดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องอีกครั้งกรณีพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการตามกฎหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องกันปรามใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

- ๔ -

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ทั้งการกระทำของผู้ถูกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายสมเกียรติ ตั้งสกุล

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) กับลงโทษตาม ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

กรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับแล้ว ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อ

- ๒ -

(อม.๕๐)

หน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าส่งไม่ได้ทั้งสองแห่ง โดยแห่งแรกได้รับแจ้งว่าไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปปรับทราบข้อกล่าวหา โดยส่งไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๔/๓๙ ดังกล่าว ได้รับแจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่เช่นเดิม และส่งไปที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งว่านำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำจ่าย

- ๓ -

(อม.๕๐)

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และ มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ เพราะเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ การผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องแล้ว โดยส่งหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามฐานข้อมูลทางทะเบียนราษฎร และที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาได้แจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ดังนี้ การดำเนินการของผู้ร้องดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการส่งหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่

- ๕ -

(อม.๕๐)

กำหนดว่า การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยื่น หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ดังนั้น การส่งหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบของผู้ร้อง จึงเป็นการส่งโดย ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบหนังสือแจ้งเตือน และหนังสือแจ้งข้อกล่าวหา โดยชอบแล้วซึ่งผู้ถูกกล่าวหาก็มีได้โต้แย้งว่าที่อยู่ดังกล่าวมิใช่ภูมิลำเนาของตนหรือได้เปลี่ยนที่อยู่ใหม่ ตั้งแต่เมื่อใด แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับมิได้ชี้แจงแสดงเหตุผลใด ๆ ตลอดมา พฤติการณ์ที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กำหนด ทั้งยังหลีกเลี่ยงไม่รับหนังสือแจ้งเตือนและหนังสือ แจ้งข้อกล่าวหาของผู้ร้องอีก ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณี เข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นข้อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบดีว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด บ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อ หน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด กรณีจึงไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดอันจะทำให้เชื่อ ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ทั้งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง

- ๕ -

(อม.๕๐)

ทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายบุญเชตร ฟุ่มทิพย์

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๓/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง		การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งมีหน้าที่ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งแต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นภายในกำหนด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยส่งไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรจึงเป็นการส่งโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการ ซึ่งการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติ และเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ใช้อำนาจอรัฐ เมื่อข้อเท็จจริงตามรายงานผลการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเอกสารหมายเลข ร.๑๓ ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว การที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ย่อมเป็นผลทำให้การตรวจสอบเปรียบเทียบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนี้สินที่ยื่นไว้ต่อผู้ร้องในครั้งแรกเป็นไปโดยยากและไม่เกิดประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจเพิกเฉยไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย และมีเจตนา หลีกเลียงเพื่อไม่ให้ผู้ร้องตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน พฤติการณ์จึงมีเหตุ อันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อเท็จจริงตามทางไต่สวนรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น จึงมีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการ กระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือ หนี้สินนั้นกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตาม มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดง ที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอ

(อม.๕๐)

- ๔ -

การลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายณรงค์ กลั่นวารินทร์

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๓ /๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) , ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล และได้ออกหมายจับแล้วแต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนดเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาได้ย้ายที่อยู่ใหม่ทั้งที่อยู่ตามรายการทะเบียนราษฎรและที่อยู่ที่แจ้งไว้กับผู้ร้อง จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา และผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหา

ให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงยุติรับฟังได้เบื้องต้นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยปฎิญาณตนต่อที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองศิลาเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องจึงมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือไปยังที่อยู่ตามฐานข้อมูลทางทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าไม่สามารถส่งได้ ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา

ตามกำหนดนัด ผู้ร้องจึงส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาไปให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ไม่สามารถส่งได้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ร้องไม่ได้รับบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาคืน จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๘ วรรคสาม

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา และเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว ย่อมทราบดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องอีกครั้งกรณีพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการตามกฎหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อป้องปรามผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่ง พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่ง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ

- ๔ -

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ทั้งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐาน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อัน ควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมือง ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของ ผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นางอัจฉรา วรวิงศ์

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.๓๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมือง
ศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และ
เอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) , ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ศาลมีคำสั่งประทับรับคำร้องไว้พิจารณา ส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหา
ทราบโดยชอบ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ไม่สามารถจับ
ผู้ถูกกล่าวหาได้ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันออกหมายจับ จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้า
ผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่า
ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงทาง
การเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่
๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมือ
เมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์
๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตร
ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหา
ไม่ดำเนินการ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมือ
เมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และ
บ้านเลขที่ ๘๘๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมือเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่
ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าไม่มี
ผู้รับหนังสือ ไปรษณีย์ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า “ไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่” และ “ย้ายไม่ทราบ
ที่อยู่ใหม่” ตามลำดับ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาที่บ้านเลขที่ ๘๘๔/๓๙
หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมือเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบ
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ไปรษณีย์ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า “ย้าย
ไม่ทราบที่อยู่ใหม่” ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมือเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตาม

ฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา ไปรษณีย์ส่งหนังสือกลับคืนโดยแจ้งว่า “นำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำจ่าย”

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และ มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว พฤติการณ์เช่นนี้สนับสนุนให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหามีความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและทราบดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉย ประกอบกับเมื่อผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด และแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหากับชี้แจงข้อเท็จจริง อันเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาพิสูจน์เจตนาของตนได้ แต่ก็ไม่มีผู้รับหนังสือเพราะเหตุไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่แจ้งและย้าย

ไม่ทราบที่อยู่ใหม่ โดยที่ผู้ถูกกล่าวหาฯก็ได้แจ้งเปลี่ยนแปลงทะเบียนให้ปรากฏหลักฐานภูมิสำเนาไว้ต่อผู้ร้อง อันเป็นเหตุให้ไม่ทราบภูมิสำเนาปัจจุบันของผู้ถูกกล่าวหาฯและไม่สามารถติดต่อได้ พฤติการณ์จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาฯมีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาฯจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่ง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกกล่าวหาฯจึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ทั้งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาฯยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันท์นิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกกล่าวหาฯ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาฯตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาฯเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี

(อม.๕๐)

- ๕ -

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายวิชาญ ศิริเศรษฐ์

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	{	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
		นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) , ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ศาลมีคำสั่งประทับรับฟ้องไว้พิจารณากรณีไม่ปรากฏตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับแล้ว ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้อง

- ๒ -

(อม.๕๐)

กระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ตามมาตรา ๒๘ และผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรกถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของผู้ร้อง ประกอบการไต่สวนของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับ เลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดย ปฏิญาณตนต่อที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองศิลาเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูก กล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้ร้องจึงมี หนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยฉบับแรกส่งไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมือง ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหา และฉบับ ที่สองส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็น ที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าส่งไม่ได้ทั้งสองฉบับโดยฉบับแรกไปรษณีย์ส่งคืนโดยแจ้งว่าไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น แต่ ไปรษณีย์ส่งไม่ได้โดยแจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่เช่นเดิม และผู้ร้องมีหนังสือแจ้งขอกกล่าวหาให้ผู้ถูก

(อม.๕๐)

กล่าวหาทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมือง
ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ไปรษณีย์ส่งไม่ได้โดยแจ้งว่านำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำ
จ่าย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา
แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น
จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา
จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และ
มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนด
ตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นของ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑
ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ที่ต้องปฏิบัติ เพราะเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
เพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นข้อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบดีว่า

- ๔ -

(อม.๕๐)

ตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด บังชี้ให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ประกอบกับผู้ร้องยังได้มีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด และต่อมามีหนังสือแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหากับชี้แจงข้อเท็จจริง โดยส่งไปตามที่อยู่ในฐานข้อมูล ทะเบียนราษฎรและที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาให้ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เคยยื่น กรณิเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหา ก็ได้โต้แย้งว่าที่อยู่ดังกล่าวมิใช่ภูมิลำเนาของตนหรือได้เปลี่ยน ที่อยู่ใหม่แล้ว แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับมิได้ชี้แจงแสดงผลใด ๆ ตลอดมา กรณีจึงไม่ปรากฏพฤติการณ์ ได้อันจะทำให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มิได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ประกอบกับ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ให้การใดๆต่อผู้ร้อง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูก เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ทั้งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิด ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์ อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น

- ๕ -

(อม.๕๐)

จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายพรชัย พุ่มกำพล

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม.๓๐/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม.๓๗/๒๕.๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) , ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันพิจารณาครั้งแรก ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด จึงพิจารณาคดีได้โดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา และถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๓๓ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวน และสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยปฏิญาณตนต่อที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองศิลา เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหายืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายืนยันบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยฉบับแรกส่งไปที่ บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูล การทะเบียนราษฎร และฉบับที่สองส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง ปรากฏว่าไปรษณีย์ส่งคืนทั้งสองฉบับ โดยฉบับแรกแจ้งว่าไม่มีเลขที่บ้านตามที่เจ้าหน้าที่ ส่วนฉบับที่สองแจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหาโดยส่งไปบ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ไปรษณีย์แจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ และบ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ไปรษณีย์แจ้งว่านำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำจ่าย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และ มาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ เพราะเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นข้อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบดีว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ประกอบกับผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาที่กำหนดและมีหนังสือแจ้งให้ไปรับทราบข้อกล่าวหากับชี้แจงข้อเท็จจริง อันเป็นการเปิดโอกาสให้

ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงเหตุผลเพื่อพิสูจน์เจตนาของตนได้ โดยส่งไปที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร และที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาให้ไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เคยยื่นกรณีเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยแจ้งเปลี่ยนแปลงภูมิสำเนาและไม่ได้แย้งว่าที่อยู่ดังกล่าวมิใช่ภูมิสำเนาของตน แต่อย่างใด ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงพยานหลักฐานใดต่อผู้ร้อง กรณีจึงไม่ปรากฏพฤติการณ์ใดอันจะทำให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน พึงได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ทั้งการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทนิตร ทองเมื่อน้อย ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ

(อม.๓๐)

- ๕ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายวิฑูรย์ ศุภะมงคล

(อม.๓๒)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓๐/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ **อม. ๓๗/๒๕๖๗**

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นางสาวนันท์นิตร ทองเมืองน้อย ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นต่อผู้ร้อง กรณีผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑,๑๑๔ วรรคสอง (๑) กับลงโทษตาม มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๑๘๘ กรณีไม่ปรากฏผู้ถูกกล่าวหาต่อหน้าศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐

- ๒ -

มาตรา ๒๗ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล ศาลออกหมายจับแล้ว ไม่สามารถจับตัวได้ภายในกำหนด
จึงพิจารณาคดีโดยไม่ต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๘ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาล
ในวันนัดพิจารณาคดีครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธตามมาตรา ๓๓ วรรคสาม

พิเคราะห์พยานหลักฐานจากการไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ประกอบสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริง
รับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา
อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน
คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๒
เมษายน ๒๕๖๔ แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีหนังสือ
แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ซึ่งได้ส่งไปที่บ้านเลขที่ ๘๘๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา
อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร
ของผู้ถูกกล่าวหา และบ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลศิลา อำเภอมืองขอนแก่น

- ๓ -

จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งไว้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง แต่ส่งไม่ได้ทั้งสองแห่ง โดยแห่งแรกได้รับแจ้งว่าไม่มีเลขที่บ้าน ตามที่จำหน้า แห่งที่สองได้รับแจ้งว่าย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่ หลังจากนั้นผู้ร้องมีหนังสือแจ้ง ผู้ถูกกล่าวหาให้ไปปรับทราบข้อกล่าวหา โดยส่งไปที่บ้านเลขที่ ๙๙๔/๓๙ ดังกล่าว ได้รับแจ้งว่า ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่เช่นเดิม และส่งไปยังที่อยู่ตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาได้รับ แจ้งว่านำจ่ายไม่สำเร็จเนื่องจากผู้รับไม่อยู่ในขณะนำจ่าย

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หรือไม่ เห็นว่า การที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองศิลา จึงมีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕

- ๔ -

และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่ง
ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งถือเป็น
หน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้มีการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจรัฐเมื่อปรากฏ
ข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้อง โดยส่งไปยังที่อยู่ของผู้ร้องทั้งสองแห่งดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติตาม
บทบัญญัติในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ จึงเป็นการส่งโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ถือได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาทราบหนังสือแจ้งเตือน และหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาโดยชอบแล้วอีกทั้งผู้ถูกกล่าวหา
มิได้โต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงให้เห็นเป็นประการอื่น พฤติการณ์ที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นบัญชี
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กำหนด ทั้งยังหลีกเลี่ยงไม่รับหนังสือแจ้ง
เตือนและหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาจากผู้ร้อง ทั้งที่ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว อันเป็นข้อแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาทราบ
ดีว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีดังกล่าวต่อผู้ร้องตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งเป็นการแสดงว่า
ผู้ถูกกล่าวหาไม่ใส่ใจต่อหน้าที่อันสำคัญที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด กรณีจึงไม่ปรากฏ

- ๕ -

พฤติการณ์ใดอันจะทำให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สิน
ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีการพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหา
จึงต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ทั้งการกระทำ
ของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มา แห่งทรัพย์สิน
และหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๖๗ จึงวินิจฉัยว่า นางสาวนันทิตร ทองเมืองน้อย
ผู้ถูกกล่าวหา จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภา
เทศบาลเมืองศีลา อำเภอมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอน
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗

- ๖ -

จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนโทษ
จำคุก จึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระ
ค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙,๓๐.

นายพรหมมาศ ภู่อเส